

D vitamīna līmeņa noteikšana imunologu klīniskajā praksē

Inta Jaunalksne, Tatjana Romanova, Natālija Gerula, Jeļena Serova

Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Klīniskās imunoloģijas centrs, Latvija

Ievads. Pēc zinātnieku domām D vitamīna līmenis ietekmē daudzus organisma procesus, tai skaitā imūnsistēmas atbildes reakciju. D vitamīna nepietiekamības rezultātā T-limfocīti nespēj pilnvērtīgi reaģēt uz svešiem antigēniem. Līdz šim noskaidrots, ka D vitamīna deficīts saistīts ar zemu kaulu blīvumu, diabētu, dažādām vēža formām, kardiovaskulārām slimībām, autoimūnām slimībām un iedzimto imunitāti. Cilvēkiem ar zemu D vitamīna līmeni konstatē biežākas augšējo elpošanas ceļu infekcijas.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Mūsu darba mērķis bija izpētīt D vitamīna līmeņa svārstības pacientiem, kuri vērsušies Klīniskajā imunoloģijas centrā no 07.2012. līdz 12.2012. un kuriem noteikts D vitamīna līmenis, kā arī imūnatbildes reakcija, nosakot imūnkompetento šūnu (limfocītu subpopulāciju absolūto skaitu) un humorālās imūnatbildes līmeni (IgG, IgM, IgA).

D vitamīna līmenis noteikts 272 pacientiem, kuri vērsušies Klīniskās imunoloģijas centrā ar dažādām pamatdiagnozēm. D vitamīna līmenis noteikts, izmantojot hemiluminiscences metodi (ARCHITECT, ABBOTT). Kā robežlīmenis izmantots ražotāja rekomendētais 30–70 ng/ml.

Rezultāti. Izmeklējot 272 pacientu asins paraugus, konstatējām šādu D vitamīna līmeņa sadalījumu:

- < 30 ng/ml – 171 pacientam (63%), no šīs kopējās pacientu grupas izteikti zems;
- < 20 ng/ml – D vitamīna līmenis konstatēts 51 pacientam (19%);
- 30–70 ng/ml – 99 pacientiem (36%);
- > 70 ng/ml – 2 pacientiem (1%).

Pacientu grupā ar normālu D vitamīna līmeni 63 no 99 pacientiem D vitamīna līmenis bija robežās no 30–40 ng/ml, ja par optimālu līmeni vērtējam D vitamīnu no 40 līdz 70 ng/ml, tad no 272 izmeklētajiem pacientiem 234 (86%) D vitamīna līmenis bija zemāks par 40 ng/ml.

Secinājumi. Izmeklēto pacientu grupā 171 pacientam (63 %) konstatēts zems D vitamīna līmenis, pazemināts – mazāk par 40 ng/ml – 234 (86%) no kopējā izmeklētā pacientu skaita, kas ir ļoti augsts. Tātad viens no slimību etiopatogēnēzes faktoriem izmeklēto pacientu grupā ir pazeminātais D vitamīna līmenis. Šiem pacientiem nepieciešama papildu korektīvā terapija un dinamiska novērošana, lai stabilizētu augšējo elpošanas slimību biežumu un arī pamatslimību.